

Tisdagen den 21 mars

Kl. 13.00–15.07

§ 1 Meddelande om frågestund

Andre vice talmannen meddelade att frågestund skulle äga rum *torsdagen den 23 mars kl. 14.00*.

§ 2 Meddelande om återrapportering från Europeiska rådets möte den 23–24 mars

Andre vice talmannen meddelade att *tisdagen den 28 mars kl. 13.00* skulle återrapportering från Europeiska rådets möte den 23–24 mars äga rum.

§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Andre vice talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2022/23:18 för torsdagen den 9 mars i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från justitieutskottet.

§ 4 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Utrikesutskottets betänkande
2022/23:UU16 Sveriges medlemskap i Nato

Utbildningsutskottets betänkande
2022/23:UbU12 Riksrevisionens rapport Skolpengen – effektivitet och konsekvenser

Miljö- och jordbruksutskottets betänkanden
2022/23:MJU9 Djurskydd
2022/23:MJU10 Cirkulär ekonomi
2022/23:MJU11 Jordbrukspolitik

§ 5 Svar på interpellationerna 2022/23:252 och 254 om regeringens arbete med regelförenkling

Anf. 1 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! God eftermiddag, kära riksdagsledamöter, åhörare och ni som lyssnar där hemma, nu eller i efterhand! Tobias Andersson har frågat mig hur långt regeringen har kommit i arbetet med regelförenkling och vilka regler som förenklas först. Tobias Andersson har också frågat mig hur långt regeringen har kommit i arbetet med implementeringsrådet och hur regeringen avser att utforma det. Jag väljer att besvara interpellationerna tillsammans.

Sverige behöver förbättra sin konkurrenskraft och minska regelbördan och administrationen för att företag och entreprenörer ska kunna fokusera på sin kärnverksamhet i så stor utsträckning som möjligt. EU:s regleringar behöver implementeras så att regelbördan och administrationen för företagen minskar eller åtminstone inte ökar.

Vi håller på att analysera de remissynpunkter som har lämnats på förslagen från utredningen om förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen i betänkandet *Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen* (SOU 2021:60). Den går att leta upp om man vill.

Digitalisering är ett viktigt verktyg för att förenkla för företag. I maj 2022 lämnade Statskontoret ett förslag på metod för uppföljning av det förenklingspolitiska målet om digitalisering av företagets kontakter med det offentliga. Förslaget bereds nu i Regeringskansliet.

Statskontoret har för närvarande i uppdrag att följa upp hur långt de myndigheter som omfattas av förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag har kommit i tillämpningen av denna förordning. Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 april i år. I uppdraget ingår att lämna förslag på åtgärder som regeringen kan vidta för att öka takten i genomförandet av förordningen.

För verksamt.se, som är myndigheternas gemensamma webbplats för företagsinformation och företagstjänster, pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att lägga ut ytterligare information och erbjuda ytterligare tjänster för att underlätta för företagare att starta och utvidga sina verksamheter. Genom budgetpropositionen för 2023 tillfördes verksamt.se sammanlagt 10 miljoner kronor.

Regeringen lämnade den 14 mars 2023 en proposition med förslag på ett avskaffat tillståndskrav för offentliga danstillställningar. Det innebär att det så kallade danstillståndet föreslås avskaffas på platser som inte är offentliga.

Regeringen aviserade inrättandet av ett implementeringsråd i budgetpropositionen för 2023. Målet med rådet är att minska regelbördan för företag. I Regeringskansliet bereds för närvarande frågor rörande utformning och mandat för implementeringsrådet, och jag kommer inte att föregripa regeringens kommande förslag.

Härutöver finns ett antal förenklingsåtgärder som nu bereds i Regeringskansliet. Jag vill inte heller här föregripa vad regeringen så småningom kommer att presentera som förslag. Vi kommer dock att ha anledning att återkomma.

Fru talman! Jag tackar energi- och näringsminister Ebba Busch för svaret.

Vi ska i dag debattera två interpellationer som jag har ställt. Den ena handlar om det generella arbetet med regelförenkling. Den andra handlar mer explicit om implementeringsrådet. Detta torde vara en naturlig ordning – implementeringsrådet kommer förhoppningsvis att utgöra ett nav i regelförenklingsarbetet, och därför är det rimligt att vi debatterar dessa två interpellationer samtidigt.

Den problembild som föranledde mina interpellationer sammanfattade jag i dem. En aktiv regelförenklingspolitik har lyst med sin frånvaro i svenska regeringars arbete i över ett decennium. Under denna tid har väldigt mycket sagts men alldeles för lite gjorts, vilket också syns i de uppskattningar av näringslivets kostnader för regelkrångel och byråkrati som har presenterats – enligt Svenskt Näringslivs uppskattningar handlar det om uppemot 200 miljarder årligen.

Fru talman! Det ganska märkliga i sammanhanget är att det, detta till trots, knappt finns någon politisk konflikt i dessa frågor. Egentligen har det inte funnits någon uppenbar sådan under dessa år, och så är fallet även i dag, åtminstone mellan mig och energi- och näringsministern. På det stora hela finns det sannolikt relativt stor samsyn även mellan regeringsunderlaget och åtminstone delar av oppositionen när det gäller regelförenklingsfrågor.

Annat vore märkligt, kan man tycka. Inget parti går till val på mer regelkrångel eller säger rakt ut att man står bakom onödig administration och byråkrati eller onödigt regelkrångel. Trots detta sker en överimplementering av EU-direktiv. Konsekvensutredningar av ny lagstiftning brister, och uppföljningen av nya reglers utfall uteblir.

Med detta sagt finns det dock goda förutsättningar för förändring under denna mandatperiod. Förhoppningsvis kan den interpellationsdebatt som vi nu ägnar oss åt visa på just det.

Tidöavtalet fastslår att samarbetet ska resultera i lägre administrativa kostnader för företagen. Det finns ett relativt gediget underlag som har tagits fram under tidigare regeringar – även om de inte har lyckats verkställa detta har de tagit fram ett underlag som den nyttillträdda regeringen sannolikt kan arbeta vidare med. Någon större ny utredning – någon SOU – torde inte behövas på detta område.

En del saker har redan skett från regeringens sida. Bland annat har Regelrådet stärkts genom att anslaget ökade med 5 miljoner. Även verksam.se har fått ett budgettillskott, som ministern själv redogjorde för. Men utöver satsningarna i budgetpropositionen är det väl endast förslaget om avskaffat tillståndskrav för offentliga danstillställningar som ännu har nått riksdagen, även om mycket pågår.

Jag förstår utifrån ministrarnas svar och mitt eget arbete att mycket är på gång, inte minst rörande implementeringsrådet, som jag avser att återkomma till i mitt nästa anförande. Skulle energi- och näringsministern ändå kunna ge något positivt besked nu i debatten till de intressenter som följer dessa frågor och som riskerar att känna att det inte har skett tillräckligt mycket ännu? Även om en del är på gång finns det organisationer och företag som upplever att de inte har inkluderats i detta arbete. Kanske har de

*Svar på
interpellationer*

inte fått insyn i vad som komma skall och är därför av uppfattningen att det sker för lite eller att det går för långsamt på området.

Min fråga, fru talman, är om ministern kan komma med ett exempel på något på området regelförenkling som snart når riksdagens bord.

Anf. 3 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Nu när jag har lämnat mitt formella interpellationssvar, som också har skickats in och som finns att ta del av, vill jag tacka för interpellationen. Tobias Andersson är ju, i egenskap av ordförande i näringsutskottet, föredömligt aktiv i dessa frågor och har, precis som han själv påpekade, varit ganska ensam visavi den förra regeringen. Det var också en stor anledning till att våra fyra samarbetspartier fick ett förtroende från svenska folket att försöka driva Sverige i en annan riktning.

De svenska företagen är Sveriges jobbskapare. De möjliggör för svenska mammor och pappor att ha ett arbete att gå till så att de kan försörja sig själva och sin familj, bidra till ekonomisk tillväxt och stärka vår gemensamma välfärd. Det är grunden för allt.

Jag menar att vi de senaste åren har tagit Sveriges jobbskapare för givna. Från många olika delar av samhället har det kommit administrativa pålagor och regelpålagor som sammanlagt har minskat förutsättningarna för svenska företag att starta, växa och anställa fler. Det har också försvagat svensk konkurrenskraft jämfört med om man hade drivit en politik utifrån denna syn på Sveriges jobbskapare och vetenskapen om hur viktigt det är att vara noggrann med att inte lägga mer sten på börda.

Det torra och riktiga svaret på frågan om det finns nya besked att ge i dag är nej. Det har att göra med att dessa frågor har varit rejält nedprioriterade på Regeringskansliet. När vi klev in på Klimat- och näringslivsdepartementet fick vi därför skicka en tydlig signal om att regelförenklingar ska prioriteras upp. Att stärka konkurrenskraften genom bland annat minskad regelbörda är också en avgörande del av det svenska EU-ordförandeskapet.

Turordningen är sådan att vi har valt att prioritera verksamt.se och Regelrådets arbete. Men vi försöker också öka bandbredden, för fler behöver arbeta med dessa frågor och ha möjlighet att prioritera detta för att öka tempot. Det finns fog för kritiken om att det har funnits utredningar och förslag på den förra regeringens bord som det inte har skett något med. Vi har nu satt tändarna i detta, men vi behöver göra det i rätt ordning.

Vi kommer att behöva återkomma mer samlat, inte styckevis och delt. Vi kommer också att återkomma i frågan om ett implementeringsråd.

Anf. 4 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Fru talman! Jag tackar åter för svaret från energi- och näringsministern.

Jag instämmer i ministrarnas generella inflygning på det näringspolitiska området. Detta område återfinns inte i Tidöavtalet som ett eget kapitel eller projekt. Här finns dock en relativ samsyn, och området hanteras inte minst inom ramarna för pågående budgetsamverkan.

En del av frågorna ligger dock utanför, och det är därför jag ställer dem i kammaren. Om en större förändring på regelförenklingsområdet ska kunna komma på plats krävs att initiativ tas under detta riksmöte, åtminstone att det görs en plan för verkställande under kommande år. Det vore olyckligt om sådant man hade kunnat ro i land under dessa fyra år inte

hinns med. Ännu bättre vore förstås om effekten av förändringarna skulle hinna märkas i näringslivet innan vi går till val nästa gång.

Bland det som regeringen arbetar med, och som ministern belyste i sitt första svar, finns de remissynpunkter som har lämnats på förslagen i utredningsbetänkandet *Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen*. Det i utredningen, som är bred och stor, som är aktuellt i denna debatt går lite förenklat att sammanfatta som dels förslag om konkreta regelförenklingar, dels en mer systematisk översyn av regelprocessen i Sverige.

Jag förstår att regeringen nu analyserar remissvaren och utredningen i stort. Jag är nyfiken på om man avser att återkomma i båda frågor, det vill säga både konkreta regelförenklingar och det mer processororienterade? Blir det i så fall samlat, eller avser man att ta många tuggor av denna stora kaka?

Låt mig också ta upp det som var fokus för min andra interpellation, nämligen ett implementeringsråd. Även om ministern inte kan gå in i detalj står jag fri att resonera utifrån min ingång i frågan. Energi- och näringsministern kan sedan avgöra om hon vill kommentera det eller inte, men då har jag i alla fall fört fram min och Sverigedemokraternas syn på frågan.

Fru talman! Lite förenklat kan man tänka sig att ett implementeringsråd kan utformas på två sätt. Det ena blir just ett implementeringsråd som tar del av förslag från EU, värderar dem och sedan föreslår hur de kan implementeras i svensk rätt utan att överimplementeras och göra det krångligare än nödvändigt för dem som berörs av lagstiftningen. Det andra är ett bredare uppdrag där man kan likna rådet vid ett nav eller en hubb för regelförenklingsarbete även utöver implementering av EU-direktiv.

I sitt första svar sa Ebba Busch att regeringen aviserade inrättandet av ett implementeringsråd med målet att minska regelbördan för företag. Det låter bra, för det öppnar för ett bredare uppdrag för detta råd än att bara titta på EU-direktiven.

Sverigedemokraterna förespråkar den danska modellen. Implementeringsrådet har där haft ett brett uppdrag och jobbat systematiskt med regelförenklingsarbete i stort.

Fru talman! Jag har sagt vad jag tycker. Vi får se om ministern utvecklar regeringens åsikt.

Anf. 5 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Jag tackar ledamoten för följdfrågorna.

Låt mig börja med frågan som rör regelförenklingarna i stort kopplat till utredningen om mikroföretag och moderniserad bokföringslag. Det är rimligt att förvänta sig att vi återkommer vad gäller både regelförenklingar i stort, alltså raka lag- och regeländringar, och det processuella.

På flera områden ser vi att företagen tycker sig ha en förståelse för vad lagstiftningen stipulerar och vilka regler de har att förhålla sig till. Men även om de känner sig trygga med att de i slutändan får ett ja vågar de ändå inte ge sig i kast med olika frågor av rädsla för att processen är otydlig eller segdragen. Det handlar om att reglerna ska vara begripliga, tillämpbara och inte för många men också om hur processerna ser ut, som att veta var i systemet man hamnar, vart man ska vända sig, hur man anmäler olika delar av sin verksamhet och så vidare. Detta hänger ihop och påverkar varandra.

Mot bakgrund av detta finns det anledning att förvänta sig att regeringen återkommer i båda delarna. Huruvida vi delar upp det eller återkommer samlat är för tidigt att säga. Vi vill hålla tempot uppe, och jag delar ledamotens ambition och önskan att kunna sätta detta så tidigt som möjligt under mandatperioden så att det också ges möjlighet att få effekt.

Jag delar också ambitionen att få så brett stöd som möjligt. Många av riksdagens åtta partier säger ofta att regelbördan måste minskas, något som vi också kommer att höra mycket inför EU-valet nästa år. Men när det är dags att gå från ord till handling tar det ibland stopp. Regeringen ska försöka hålla högt tempo och hoppas sedan på brett stöd i kammaren.

Den andra frågan gällde implementeringsrådet – för nytillkomna i salen och kammaren ska sägas att vi diskuterar regelförenklingar för företagen. Jag har stora förhoppningar kring arbetet med implementeringsrådet, fru talman. Utgångspunkten relaterar mycket till EU-lagstiftningen, med tanke på att Sverige är nästan bäst i klassen – det vill säga i mitt tycke sämst i klassen – med det som ibland kallas gold-plating, nämligen att vi tar ett EU-regelverk och implementerar det till absolut max så att det blir som allra krångligast och blir en konkurrensnackdel för våra företag. Det måste vi sluta med!

Detta kommer att vara grunden för implementeringsrådet, men jag är öppen för ett bredare ansvar kring regelförenkling här och att vi ser till att implementeringsrådet också har möjlighet att ta ett bredare grepp om var de här frågorna prioriteras som helhet. Huruvida det är möjligt eller inte är också någonting som vi får anledning att återkomma till och som också är en del av beredningsarbetet.

Anf. 6 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Fru talman! Tack på nytt till ministern för svaren! Jag uppskattar att man trots att det pågår ett arbete och att man är begränsad när det gäller i vilken utsträckning och med vilken detaljrikedom man kan svara på frågorna som jag ställer ändå gör ett tappert försök att i den utsträckning det är möjligt besvara desamma.

Med det sagt tackar jag lite för svaren jag har fått på de båda interpellationerna. Jag skulle vilja ta tillfället i akt att ställa en fråga på samma tema som jag tycker är viktig att få med i helhetsperspektivet. Ska vi klara av att på riktigt skapa en förändring för Sveriges företagare under de här åren kommer vi att behöva jobba från olika håll och kanter, även i väntan på att implementeringsrådet kommer på plats eller på att förslagen i Förenklingsutredningen eller i övrigt faktiskt verkställs och blir verklighet i svensk lag och tillämpas därefter.

Ett uppdrag som jag tror är viktigt är att tydligt peka ut en uppsättning myndigheter som i dag står för en stor del av den regelbörda, den administration och de kostnader som välts över på företagen och se till att de faktiskt får i uppgift att verka förenklingsinriktat. Detta skulle man bland annat – vilket har skett inte minst när det kommer till livsmedel – ha gjort i regleringsbrev. Jag tror att det är viktigt att bredda det och gentemot fler myndigheter kräva in förslag, och gärna åligganden, om hur de kan för enkla sin verksamhet – det kan vara förslag på lagar och regler som skulle kunna skrotas för att underlätta för att myndigheterna själva upplever problem. Arbetet kan knytas ihop med de näringslivsorganisationer som är berörda. Dessa skulle i nuläget kanske kunna spela in till Regelrådet men

i framtiden till implementeringsrådet. Detta blir alltså ett medskick och en fråga på samma gång.

Prot. 2022/23:78
21 mars

Anf. 7 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Den 11 september 2022 röstade svenska folket för ett maktskifte och för att Sverige skulle börja gå i en annan riktning, helt enkelt att vi skulle se till att Sverige fungerar igen – att man oavsett var i landet man bor ska kunna lita på att polisen kommer när man ringer, att välfärden finns där när man är som allra mest utsatt, att det finns el i uttaget till rimliga priser och att vi har en brottsbekämpning som fungerar, men också att grunden för välståndet säkras genom att människor kan gå från att ha en idé i huvudet till att göra verklighet av den genom att starta ett företag eller ha möjlighet att få en anställning i ett företag. Och är det något område där det här maktskiftet verkligen kommer att märkas är det just i synen på företagandet och den tillväxtmotor och jobbskapare det är.

Jag vill tacka för interpellationen. Men jag vill också säga att det här kommer att vara ett prioriterat arbete både på EU-nivå, för den svenska regeringen, i Regeringskansliet och mellan de fyra samarbetspartierna. Det vore oklokt av mig att gå in på mer detaljer än vad jag har försökt bjuda på i den här interpellationsdebatten. Vad gäller Tobias Anderssons sista inlägg får vi alltså ta det som ett klokt medskick, och jag vill även passa på att uppmuntra dem som tittar på den här debatten nu hemmavid eller i efterhand att påverka och markera vad som är mest prioriterat.

Vi har ett arbete att göra, både med det som är utlovat – att gå i hamn med utredningen kring regelförenklingar och med införandet av ett implementeringsråd – och med att implementera detta som en grundsyn som kommer att behöva påverka regleringsbreven till våra myndigheter som har en stor påverkan när det gäller hur företagervänligt Sverige uppfattas vara. Och än mer företagervänligt ska det bli!

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2022/23:253 om uranbrytning

Anf. 8 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Eric Palmqvist har frågat mig om jag och regeringen avser att verka för att häva förbudet mot uranbrytning.

Den 1 augusti 2018 infördes en ny bestämmelse i miljöbalken som innebär att det inte är möjligt att bryta, bearbeta eller fysikaliskt eller kemikaliskt anrika uranhaltiga material vid gruvverksamhet eller genom återvinning av utvinningsavfall om syftet är att utvinna radionukliderna eller använda materialets radioaktivitet. Förbudet gäller även provbrytning. I minerallagen (1991:45) togs uran bort som koncessionsmineral, vilket innebär att det inte är möjligt att bevilja vare sig undersökningstillstånd eller bearbetningskoncession för uran.

Det är angeläget att förbudet mot utvinning av uran utvärderas, något som också framhålls i den proposition (prop. 2017/18:212) som ligger till grund för förbudet. Det är för tidigt att svara på frågan huruvida regeringen

Svar på
interpellationer

avser att verka för att häva förbudet, och jag får därför återkomma med ett tydligt svar vid ett senare tillfälle.

Anf. 9 ERIC PALMQVIST (SD):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret!

Det är nu fem år sedan dåvarande regering drev igenom ett förbud mot att bryta, bearbeta eller fysikaliskt eller kemikaliskt anrika uranhaltigt material, ett beslut som den dåvarande S-MP-regeringen drev igenom mer av ideologiska skäl än av realpolitiska. För rent krasst var någon uranbrytning i dess egentliga mening varken pågående eller planerad i Sverige då lagen trädde i kraft. Man kan säga att Miljöpartiet i vanlig ordning bedrev något slags plakatpolitik eftersom uranbrytning, alltså det man ville förbjuda, inte var något som förekom i Sverige 2018 och därför inte heller utgjorde ett problem.

Däremot, fru talman, prospekterades det efter uran då uran är en viktig ledmetall i sökandet efter andra metaller och mineral som är viktiga för vår industriella utveckling men relativt svåra, och kostsamma, att finna. Detta var också något som branschen och Bergsstaten gjorde oss politiker uppmärksamma på, men här fick ideologin segra över förnuftet, och prospektering efter och brytning av uran förbjöds 2018.

Värt att notera i sammanhanget är att M, KD, SD och L, alltså samtliga Tidöpartier, reserverade sig mot detta då det begav sig våren 2018. Samma partier har nu majoritet här i denna kammare varför ett upphävande av lagen både borde vara möjligt och rätt – av sakpolitiska skäl men också av krasst säkerhetspolitiska och rationella skäl.

Fem år har gått, och mycket har hänt sedan dess. Det säkerhetspolitiska läget har kraftigt förändrats, energipriserna har rusat i höjden, kärnkraften gör äntligen comeback och människor i gemen har börjat förstå konsekvenserna av att Europa till stor del gjort sig beroende av rysk energi i form av gas. Samtidigt har vi sett hur prospekteringsviljan i Sverige har rasat i en internationell kontext. Jag menar att uranförbudet är en del av förklaringen till att det blivit så.

I sitt svar till mig hänvisar minister Busch till att förbudet ska utvärderas i enlighet med besluten som fattades då proposition 2017/18:212, som ligger till grund för förbudet, behandlades. Då är min fråga till ministern varför hon och regeringen ser sig bundna till detta då det torde finnas en riksdagsmajoritet i dag för att riva upp lagen.

Om man ändå anser att förbudet mot uranbrytning måste föregås av en utvärdering, trots att samtliga partier som i dag utgör regeringsunderlaget var emot detta, är min fråga: När ska denna utvärdering ske, anser ministern?

Anf. 10 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Jag ska återkomma till den mer detaljerade och specifika fråga som ledamoten väckte på slutet, men jag vill börja med att säga att jag är väldigt glad över att vi nu äntligen diskuterar tillgång till råmaterial med ett helt annat tryck än vad vi gjorde för några år sedan. Det beror bland annat på våra fyra samarbetspartiers grundsyn på detta, det vill säga att det finns några saker som har byggt vårt land starkt, bland annat malmen och skogen men också tillgången till mycket och billig el.

Man kan lite krasst sammanfatta det med att vi har stora utmaningar vad gäller alla de tre delarna nu och att det är därför så mycket av de fyra samarbetspartiernas tid och kraft går till att städa och göra grundarbetet för att ändra förutsättningarna.

En viktig del för att vi ska klara vår gröna omställning och konkurrenskraften har att göra med tillgången på råmaterial. Där lägger vi nu om politiken till en mycket mer offensiv gruvpolitik. Det är detta vi driver inom EU och också inom Sverige.

Till detta kommer frågan om uran, som förekommer både i låga halter i jordens inre och i högre halter i jordskorpan. Sveriges berggrund är faktiskt ganska rik på uran, vilket många svenskar inte vet om, men den lokala variationen är stor. Tillgångarna kan egentligen delas in i två huvudgrupper. Den ena är den stora, men låghaltiga tillgångar finns i till exempel alunskiffer och fosforit.

Vid tidpunkten för den proposition som vi refererar till – 2017 – bedömdes det inte vara särskilt ekonomiskt lönsamt att bryta, men precis som Eric Palmqvist påpekar kan uranet i sig vara avgörande när det gäller att leda till annat. Oavsett kan jag bjuda på något som jag tror är väl känt, nämligen att min uppfattning som minister och partiledare är att man har haft en ideologisk hållning mot uranbrytning i Sverige som har varit felaktig. Detta är anledningen till att vi var flera partier som motsatte oss det som röstades igenom för ungefär fem år sedan.

Huruvida aktiv uranbrytning i Sverige skulle göra stor skillnad eller inte och hur det skulle kunna användas är för tidigt att säga, bland annat för att det är ett ganska utforskat område, givet hur det har behandlats de senaste åren.

Vi kommer som sagt att återkomma i frågan, men jag vill tydliggöra regeringens svar, som jag redogjorde för och som kommer att publiceras skriftligen efter denna interpellationsdebatt. Vi förhåller oss till propositionen i så måtto att vi påpekar att det markerades i propositionen, som inte var särskilt välvilligt inställd till uran, att en utvärdering skulle göras. Men sedan behöver vi i regeringen inte förhålla oss enbart till detta, vilket vi heller inte kommer att göra.

Anf. 11 ERIC PALMQVIST (SD):

Fru talman! Tack, ministern, för de svar jag fått! Jag delar ministerns entusiasm över att vi nu diskuterar råvaruförsörjning.

Jag gör ingen hemlighet av att jag och mitt parti anser att detta borde vara en relativt enkel fråga – att duka av det politiska buffébord som innehåller en del andra saker som är betydligt mer svårtuggade.

Vi behöver undanröja förbudet för att skapa rätt förutsättningar för prospekteringsbranschen, som vill kunna använda sig av uranet som ledmetall. Vi behöver också erkänna för oss själva att vi åter strävar efter att bli en kärnkraftsnation som inte bör sträva efter en god självförsörjningsgrad enbart när det gäller elproduktion utan även för det bränsle som behövs för elproduktionen.

Det är inte rimligt att vi i en skakig värld med de geopolitiska utmaningar vi står inför ska göra oss beroende av import från fjärran länder, ibland med tvivelaktigt styre. Vi har tack och lov slutat att importera kärnbränsle från Ryssland, men fram till för inte alls länge sedan köpte vi bränsle därifrån. Det anser jag inte är försvarbart.

Fru talman! Jag har nämnt att förbudet mot uranbrytning hade en ideologisk prägel och var lite av en icke-fråga eftersom någon uranbrytning i syfte att nyttja uranet som kärnbränsle inte skett i Sverige på flera decennier. Således skulle ett upphävande av lagen heller inte innebära att urangruvor skulle poppa upp som svampar ur jorden. Vi vet alla, i alla fall vi som arbetar med de mineralpolitiska frågorna, att gruvetableringar inte precis duggar tätt i Sverige.

En etablering av en urangruva regleras dessutom av miljöbalken, minerallagen och kärntekniklagen. Till detta kommer det kommunala vetot, som innebär att berörd kommun måste tillstyrka verksamheten. Ett hävande av lagarna skulle, som jag ser det, inte ge upphov till något slags uranbonanza i Sverige utan snarare vara ett logiskt ställningstagande, motiverat på såväl energipolitiska som geopolitiska grunder.

Min fråga är: Delar inte näringsministern denna uppfattning, och hyser hon oro för att de lagstiftningar jag precis har nämnt inte är tillräckliga för att reglera eventuell uranbrytning eller för att stoppa eventuellt tveksamma projekt?

Anf. 12 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Jag ska börja med att svara precist och kort på ledamotens fråga och följdfrågor här i den andra omgången.

Jag sitter inte på underlag som gör att jag vågar uttala mig om detta, detta mot bakgrund av att det här inte har prövats. Vår lagstiftning har inte prövats ur de aspekterna på väldigt lång tid. Jag kan heller inte utesluta att det kan behövas ytterligare skärpningar någonstans. Intentionerna i dag är fullkomligt glasklara. Vid en första anblick kan man tänka att det torde räcka, men jag kan inte utesluta att man behöver göra en översyn med dessa glasögon, så att säga.

Jag skulle också kort vilja ta upp frågan om hur uran bryts i gruvor i dag. Sverige är fullkomligt beroende av den kärnkraft som vi har i dag. Det är välkänt att de fyra samarbetspartierna beklagar och många gånger också har pekat på de stora risker som kom med att lägga ned fyra fullt funktionsdugliga kärnkraftsreaktorer, som med det underhåll som krävs hade kunnat ha en längre livslängd. Vi har också pekat på allvaret med att projekteringarna för Ringhals 5 och 6 inte fullföljdes. Då hade vi varit åtta år in i dem. Nu märker framför allt svenska folket av de dramatiska konsekvenserna av att man har plockat bort den kärnkraften.

Men vi är en etablerad kärnkraftsnation. Vi ämnar utöka kärnkraftsinslaget i Sverige för att vi ska kunna möta det förväntade fördubblade elbehovet de kommande åren, och då behöver vi få uran någonstans ifrån. De största producenterna av uranmalm är Australien, Kazakstan, Kanada, Namibia och Niger, som tillsammans står för mer än 50 procent av världsproduktionen.

Inom Euratomsamarbetet finns Euratom Supply Agency, ESA, som hjälper till att koordinera medlemsstaternas inköp av uran, och det är på det sättet Sverige får sin tillgång. Bland de länder som fanns på inköpslistan 2021 återfinns Kanada, Namibia och Kazakstan, som jag nämnde tidigare, och i gruppen övriga länder återfinns främst Australien men även Ryssland, som många stater kraftigt har lyckats minska sin andel ifrån.

Flera av länderna har en helt annan syn på arbetsvillkor och helt andra förutsättningar för sin gruvbrytning och har inte, menar jag, etiskt försvarbart brutit uran. Här har det funnits ett enormt hyckleri från många partier i Sverige – att vi behöver ha kärnkraften och uran till denna kärnkraft men att vi inte vill ta ansvar för vilka länder uranet kommer ifrån.

Den politiken lägger vi långsamt men säkert om. Det är inte gjort i en handvändning. Men mot bakgrund av detta har vi i de fyra samarbetspartierna haft den grundhållning som vi har haft kring uranbrytning i Sverige när det tidigare har röstats om detta i kammaren.

Jag ämnar som sagt att återkomma i frågan.

Anf. 13 ERIC PALMQVIST (SD):

Fru talman! Jag tackar ministern för hennes genomgång av hur uranproduktionen ser ut och vilka länder som uranet kommer från. Jag anser att det som ministern anför är ytterligare ett skäl till att vi ska avskaffa denna lagstiftning.

Motivet som vi hörde i det tidigare svaret om att detta inte har varit speciellt lönsamt är egentligen inte heller ett argument för att någonting ska vara förbjudet. Det är upp till marknaden att leva upp till de krav som vi från politiken ställer. Och om detta kan göras med god lönsamhet är det bara att säga var så god. Och om det inte är lönsamt kommer man inte heller att vara intresserad.

Inom kort kommer vi här i kammaren att debattera näringsutskottets betänkande 13 om mineralpolitik. I år innehåller det ingenting som undanröjer förbudet mot att prospektera efter och bryta uran. Detta beklagar jag. En anledning till det kan vara att regeringen faktiskt har varit upptagen med annat i Regeringskansliet sedan man tillträdde och haft andra bollar att spela på som har varit mer prioriterade.

Men när nu röken skingrats kring elstöd och andra akuta frågor är det min och Sverigedemokraternas förhoppning att regeringen vill spela på denna boll och att regeringen i tid till nästa års mineralpolitiska betänkande kommer med ett förslag som syftar till att upphäva denna lagstiftning. I så fall kan vi fatta ett sådant beslut nästa riksmöte när vi hanterar det mineralpolitiska betänkandet.

Min slutliga fråga till Ebba Busch är således om hon kommer att verka för att häva förbudet mot uranbrytning i samband med hanteringen av det mineralpolitiska betänkandet nästa år.

Anf. 14 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Jag vill börja med att tacka Eric Palmqvist för att han har lyft fram denna fråga. Jag hör att ledamotens röst klingar av någon av alla våra härliga svenska dialekter, men jag noterar också att Eric Palmqvist sitter på Norrbottensbänken.

Synen på gruvor och på de producerande delarna av Sverige är en viktig del av de fyra samarbetspartiernas omläggning av politiken. Vi behöver ta vara på de naturtillgångar som vi har i vårt land. Vi behöver i mycket större utsträckning ta vara på skogen och på det som går att utvinna ur marken. Det går inte att ha så högt uppsatta klimatmål som Sverige har och samtidigt värna ekonomisk tillväxt, växande välfärd, konkurrenskraft, att fler företag ska växa och gro och att fler svenska mammor och pappor

ska ha ett arbete att gå till med mindre än att vi tar vara på det som finns i de producerande delarna av landet.

Där är norra Sverige i allra högsta grad avgörande, och där är också vår syn på gruvnäringen i stort avgörande. Det är också viktigt för att Sverige ska kunna bidra till att minska EU:s totala beroende av Kina, för att tala klarspråk. Kina står för cirka 70 procent av världens produktion av de metaller som behövs för att underlätta den gröna omställningen. Alla förstår och borde ha lärt sig läxan, efter de fatala beslut som fattades om Ryssland, när det gäller vilka konsekvenser det kan få om man lägger så mycket av ett lands eller en kontinents framtid i händerna på ett land. Nu lägger vi om detta.

I övrigt tror jag att det har blivit tydligt vad regeringspartiernas och de fyra samarbetspartiernas grundhållning är i synen på uran. Längre än så kommer jag inte att gå med att bjuda på information i dag. Vi kommer att återkomma i frågan om uran, förhoppningsvis i närtid.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2022/23:248 om elstöd till företag

Anf. 15 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Isak From har frågat mig om jag och regeringen avser att vidta några åtgärder för att stödja företag utan eget elavtal där elkostnaden tas ut via hyran och om jag och regeringen avser att vidta några andra åtgärder för att motverka nya konkurser till följd av det höga energipriset. Isak From har vidare frågat mig när företag i norra Sverige kommer att kunna ta del av elstödet till företag.

Regeringen har arbetat intensivt med att få elstödet till företag på plats. Regeringen gav den 22 december 2022 affärsverket Svenska kraftnät i uppdrag att på nytt ansöka hos Energimarknadsinspektionen om att använda så kallade kapacitetsavgifter för att finansiera åtgärder som på kort sikt kan komma näringsidkare och juridiska personer till del. Affärsverket Svenska kraftnät inkom den 4 januari 2023 med en ny ansökan till Energimarknadsinspektionen. Ansökan godkändes den 11 januari 2023. Drygt en månad senare, den 20 februari, remitterade Klimat- och näringslivsdepartementet och Finansdepartementet två förslag som reglerar utbetalningar av elstödet till företag. Parallellt inleddes även en dialog med Europeiska kommissionen om statsstödsansökan för stödet. Remissvaren behandlas nu inom Regeringskansliet, och en formell statsstödsansökan kommer att skickas så snart som möjligt.

En konsekvens av Energimarknadsinspektionens beslut är att det endast är elslutkunder med avtal med ett elnätsföretag som är stödberättigade. Det innebär att företag utan eget elavtal där elkostnaden ingår i hyran inte kommer att vara direkt stödberättigade. Dock kommer deras hyresvärdar att kunna ansöka om elstöd hos Skatteverket. Det är sedan upp till hyresvärdarna att bestämma om det mottagna stödet ska föras vidare till hyresgäster. Regeringen kan inte tvinga hyresvärdar att föra vidare stödet. Rent generellt anser dock regeringen att de bör göra det så långt som möjligt.

Regeringen har utöver elstödet till företag genomfört flera åtgärder för att underlätta för företagare i krisen. Den 26 januari 2023 beslutade regeringen om en extra ändringsbudget för 2023 där utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med betalning av vissa skatter och avgifter föreslogs. Riksdagen har beslutat enligt regeringens förslag, och ändringarna trädde i kraft den 13 februari i år. Detta innebär att anstånd får beviljas för fler redovisningsperioder och även för redovisningsperioder som infallit under perioden april–juni 2022. Den bortre tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden för berörda skatter och avgifter senareläggs också till den 12 september 2023.

Regeringen avsatte även i budgetpropositionen för 2023 medel för ett elstöd för elintensiva företag. Den 22 december 2022 statsstödsanmälades stödet hos Europeiska kommissionen, och den 15 februari 2023 godkände kommissionen stödet. Dagen efter kommissionens besked fattade regeringen beslut om en förordning för stödet som trädde i kraft den 6 mars 2023. Stödet till elintensiva företag utgår oberoende av var företaget har sitt säte. Det innebär att även företagare i norra Sverige, förutsatt att de uppfyller kraven i förordningen, kan ta del av stödet.

Med detta sagt är jag medveten om att många av landets företagare befinner sig i ett mycket ansträngt läge till följd av elpriserna. Regeringen följer situationen mycket noga samtidigt som vi återkommande fattar beslut om att bygga ut Sveriges kraftproduktion, eller banar väg för att bygga ut Sveriges kraftproduktion och bygga energisystemet som helhet starkare.

Anf. 16 ISAK FROM (S):

Fru talman! Tack, energi- och näringsministern, för svaret! Det var tydligt, om än jag kanske hade större förhoppningar på svaret. Jag får också tacka för att vi har fått till interpellationsdebatten så snart. Jag uppskattar verkligen att vi återigen kan ses här under en av riksdagens stående interpellationsdebattider på tisdagar.

Men, fru talman, man måste fråga sig hur det egentligen går för regeringen. Mer än hyfsat, tycker kanske en enskild elabonnent i södra Sverige, som lyckades få ut drygt 700 000. Det var närmare bestämt 773 669 kronor som utbetalades, enligt Försäkringskassan och Sverige Radios *Ekot*.

Då förbrukar man väldigt mycket el – så mycket el att Försäkringskassan nu har kommit fram till att det rör sig om ett företag. Det är förmodligen ett jordbruksföretag, alltså ett företag som har gödselbrunnar eller andra verksamheter som förbrukar mycket el. När man märker att enskilda på landsbygden plötsligt konsumerar väldigt mycket el är det någonting som har hänt. Antingen är det någon som odlar någonting som inte är lagligt och som genererar fängelse, eller också har någon startat en produktion som inte är helt klar och möjlig för granskning.

Det är naturligtvis väldigt bra att det elstöd som går till enskilda småbarnsfamiljer och pensionärer nu betalas ut. Men alla de som har elen via hyran, då? De ska visst ingenting få, eller så får de ansöka hos sin hyresvärd. Som vi har uppfattat det finns det ett koncerntak på 20 miljoner, vilket gör att stora fastighetsägare kommer att slå i detta tak. Det innebär förmodligen också att de som vore mest betjänta av att få stödet inte kommer att kunna få det.

Det räcker inte att, som energi- och näringsministern säger, önska att pengarna går ut. Jo, vi kan önska det. Men nu har vi faktiskt en regering, och vi förutsätter att regeringen styr sina myndigheter. Om regeringen hade haft en ambition att stödet skulle vara rättvist och gå även till hyresgäster och till företag och enskilda i norra Sverige hade den sett till att leverera det.

Vi hör också något annat i svaret som var väldigt tydligt. I frågestunden i torsdags sa energi- och näringsministern att en ansökan till kommissionen var inlämnad. Nu får vi höra, och se skriftligt, i svaret att en ansökan till kommissionen om elstöd till företag inte är inlämnad. Vi får ta den diskussionen i nästa inlägg.

Anf. 17 AIDA BIRINXHIKU (S):

Fru talman och statsrådet! I slutet av januari hade jag min första interpellationsdebatt i den här kammaren för att kräva svar om elstödet till företagen.

Jag betonade att regeringens icke-besked slår hårt mot företagen och jobben, och jag upprepade min fråga om när företagen får ta del av det utlovade elstödet. Jag fick dock beklagligt nog inget svar från energi- och näringsminister Ebba Busch.

Nu har det snart gått två månader sedan debatten ägde rum. Företagen har fortfarande inte fått ta del av något elstöd trots att det skulle vara på plats den 1 november, trots att de utlovades kompensation i god tid före jul och trots att antalet varsel och konkurser har ökat i rasande takt.

Fru talman! Att företagen inte får ta del av elstödet är illa nog, men även regeringens hantering av frågan är under all kritik.

För det första framförde statsrådet Ebba Busch i början av januari att regeringen inom kort skulle göra en statsstödsanmälan till EU-kommissionen. Det är snart tre månader sedan. Tre månader kan inte ses som ”inom kort”.

Mest anmärkningsvärt är ändå att statsrådet under förra veckans frågestund, precis som min kollega här nämner, svarade att regeringen redan har lämnat in statsstödsanmälan till EU-kommissionen. När min kollega ställde en fråga om elstödet och statsstödsreglerna svarade statsrådet: ”Statsstödsprövningen kommer vi att återkomma till. Det är ju en del av det som provas nu gentemot kommissionen och som vi har skickat in.” Nu, bara några dagar senare, svarar statsrådet att regeringen kommer att lämna in anmälan så snart som möjligt. Någon statsstödsanmälan har alltså fortfarande inte gjorts.

För det andra har statsrådet flera gånger påpekat att det inte går att snabba på EU-kommissionen. Men kommissionens talesperson har varit tydlig med att tidsåtgången i stor utsträckning beror på den dialog som regeringen har med kommissionen. Snabbast behandling får de medlemsländer som har en nära och omfattande dialog med kommissionen innan själva statsstödsanmälan skickas in.

När jag påpekade detta i min tidigare interpellationsdebatt i januari svarade statsrådet att regeringen redan har inlett en tät och nära dialog med kommissionen. Men nu framför statsrådet att dialogen inleddes först den 20 februari, när förslagen skickades ut på remiss.

Mot denna bakgrund har vi begärt att konstitutionsutskottet granskar statsrådets uttalanden. Det är helt grundläggande att statsrådet talar sanning och även ger en fullständig bild av relevanta omständigheter, speciellt i en fråga som är av så stor betydelse för många företag.

Fru talman! Statsrådets besked om att företagen ska kunna söka elstödet hos Skatteverket från och med den 30 maj är inte tillräckligt. Det företagen vill veta är när stödet kommer att betalas ut och när de kan få pengarna på kontot. Dessutom förutsätter beskedet att EU-kommissionen faktiskt godkänner regeringens formella statsstödsansökan, vilken regeringen fortfarande inte har lämnat in.

När avser energi- och näringsminister Ebba Busch och regeringen att skicka in statsstödsanmälan till EU-kommissionen?

Anf. 18 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Jag skulle vilja be ledamoten Isak From att tydliggöra om det fanns utestående frågor som det inte redogjordes för i mitt första svar. Jag försökte att lyssna uppmärksam men uppfattade egentligen inte att ledamoten hade några ytterligare utestående frågor kring detta.

Jag har också otaliga gånger redogjort för olika uppdateringar av hur vi ligger till med elstödet. Jag kan förstå att det inte är helt lätt att hänga med, och det kan också bli sammanblandat i debatter och intervjuer när man både diskuterar ett specifikt elstöd till företag i form av elstöd till elintensiva företag och ett generellt elstöd till företagen.

Inget av dessa två fanns i elpriskompensationen från den förra, socialdemokratiska, regeringen. Så mycket betydde företagen för Socialdemokraterna då. Nu, när man har hamnat i opposition, tycks de betyda väldigt mycket. Jag konstaterar att Socialdemokraterna när de själva hade makten nollade kompensationen till företagen. De lyfte inte ett finger för att göra någonting för företagen som drabbades av de höga elpriserna – något som också till stor del är påverkat och drivet av beslut som Socialdemokraterna själva fattade kring elsystemet i Sverige. Detta har gjort oss mycket mer sårbara för Rysslands invasionskrig i Ukraina. Nu är det annat ljud i skällan.

Detta är dock de elstöd vi driver när det gäller företagen. Därutöver har vi elstöd till hushåll i sydvästra Sverige, som använder gas. Inte heller dessa hushåll kompenserades över huvud taget genom den förra, socialdemokratiska regeringens elpriskompensation. Sedan har vi ett generellt elstöd i två omgångar till hushållen i Sverige. Den första omgången har betalats ut nu; per den 7 mars hade 98 procent av alla berättigade fått del av det stödet. Under våren kommer vi att återkomma med datum då den andra elstödsomgången, som också kommer att omfatta hela Sverige, kommer att nå hushållen.

Vid frågestunden i förra veckan fick jag frågor kring elstöd bland annat till företagen, och precis som jag har sagt på presskonferenser och i intervjuer har jag inga problem med att redogöra för hur upplägget ser ut. Vi diskuterade stöd till både hushåll och företag i förra veckan, och jag har vid flera tillfällen redogjort för detta. Som kammaren vet ligger de lite olika till i processen, och företagsstöd har inte skickats till kommissionen än.

Vi har dock en dialog, och det har vi haft i olika omgångar och på olika sätt sedan detta blev möjligt och lagligt i och med krisinterventionen i höstas. Det kan i sammanhanget ha blandats ihop, så jag har försökt att så pedagogiskt som möjligt redogöra för var vi ligger i de olika processerna. Vi har statsstödsanmält elstödet till de elintensiva företagen. Om jag var otydlig i min formulering i förra veckan beklagar jag det, men jag har varit mycket tydlig och redogjort för detta i flera omgångar.

Jag försöker alltså inte på något vis vilseleda, utan jag har försökt bistå med så mycket information som det går om hur arbetet går till. Jag välkomnar såklart en KU-anmälan om det är dit Socialdemokraterna har valt att ta det, och i så fall får vi ta det i sinom tid. Jag tyckte ändå att det var värt att svara på det redan nu.

Anf. 19 ISAK FROM (S):

Fru talman och energi- och näringsministern! Jag vet inte riktigt hur jag ska börja.

Alla år och varje mandatperiod tycks ju ha sina utmaningar. Under den förra mandatperioden hade vi pandemin, och då hade finansutskottet extra sammanträden i stort sett varje vecka. Det var extra sammanträden utöver ordinarie sammanträden. Det togs beslut om över 200 åtgärder, och över 400 miljarder kronor gick ut i form av olika stöd till enskilda och företag för att bemöta effekterna av pandemin.

Sedan kom 2022, då vi helt plötsligt fick ett krig. Det gjorde att elpriserna väldigt tydligt började gå upp i september 2022. Sedan fick vi ett regeringsskifte, och sedan dess har vi en ny regering som ska hantera nya utmaningar. Just nu är utmaningarna att enskilda hushåll och företag har fått elräkningar som gör att de i princip går i konkurs, hamnar hos kronofogden eller får lägga ned verksamheten.

Energi- och näringsministern frågade mig om jag hade någon fråga. Jag sa i inledningen att jag tycker att man i svaret hade kunnat lyfta fram alla dessa delar. Ta till exempel alla de företag inom besöksnäringen som betalar sin elräkning via hyran. Det handlar om bagerier och hotell, alltså företag som har många anställda som riskerar att förlora jobbet. Hur kan regeringen stötta de företagen? Det var en frågeställning jag hade, och jag upplever inte att det svar som energi- och näringsministern lämnar här är tillräckligt.

Som näringsminister kan man inte bara önska sig att hyresföretagen, alltså fastighetsägarna, ska återbetala det elstöd de *förmodligen* har rätt att söka – det är ju inte klarlagt om de har rätt att söka eftersom vi ännu inte har fått detta godkänt från kommissionen. Men om så skulle vara fallet när regeringen har skickat in ansökan kan fastighetsägarna ansöka om ett elstöd. Det finns dock fortfarande ingenting i svaret som garanterar att regeringen säkerställer att alla besöksnäringens företag – alla de företag som betalar elen via hyran – faktiskt kan få ut ett stöd och få en lindring. Det finns här en möjlighet för regeringen att styra sina myndigheter och säkerställa att även den här typen av företag kan få elstöd.

Sedan uppstår det hela tiden nya frågeställningar när det nu framkommer att elstöd som skulle ha gått till privatpersoner i södra Sverige har gått till jordbruksföretag – jordbruksföretag som ligger i en helt annan sektor, som styrs av EU:s jordbrukspolitik. Helt plötsligt kanske det är ett otillbör-

ligt statsstöd. Ska de betala tillbaka detta, eller kommer bönderna i norra Sverige också att få sitt elstöd via det stöd som ska gå till vanliga hushåll? Frågeställningarna är inte färre, utan de blir snarare fler.

Prot. 2022/23:78
21 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 20 AIDA BIRINXHIKU (S):

Fru talman! Statsrådet upprepar att den här frågan är av högsta prioritet för regeringen, men det är ju svårt att tro när regeringen inte ens har gjort en statsstödsanmälan till EU-kommissionen, när flera företag blir utan elstöd eftersom de hyr sina lokaler och därmed saknar ett eget elavtal och när det fortfarande är oklart när utbetalningarna till företagen kan börja.

Bara i mitt hemlän Halland har antalet konkurser mångdubblats och antalet varsel ökat något enormt. Hallands Nyheter och Hallandsposten rapporterar om flera företag som kämpar för sin överlevnad och som snart tvingas lägga ned och säga upp hela personalen. Trots det har de inte fått en enda krona i elstöd. Hur många fler företag ska gå i konkurs? Hur många fler anställda ska bli av med jobbet? Hur många fler interpellationsdebatter ska vi ha i den här kammaren innan företagen får ta del av regeringens utlovade elstöd?

Följande fråga upprepade jag flera gånger i min interpellationsdebatt i januari, och nu – snart två månader senare – hoppas jag att energi- och näringsminister Ebba Busch faktiskt kan ge svenska företag och familjer ett tydligt svar: När kommer regeringen att lämna in statsstödsanmälan till EU-kommissionen?

Anf. 21 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Det korta svaret är: Så snart det är möjligt. Remisstiden gick ut för några veckor sedan, det vill säga ganska nyligen. Så fort vi är klara med att hantera remissvaren – vi tycker ju att det är viktigt att lyssna på företagen och göra anpassningar där det trots allt är möjligt – kommer vi att lämna in en anmälan om statsstöd.

Vi står dock inte still under tiden, utan vi har gett ett uppdrag till Skatteverket att vara utbetalande myndighet i detta. Man har gått ut med kommunikationen att man i slutet av maj kommer att ha sin struktur på plats och att det då kommer att finnas möjlighet för företagen att ansöka om stöd för detta.

Jag menar att Socialdemokraterna – i det här fallet Isak From, fru talman – är svaret skyldiga när det gäller hur det skulle gå att lösa frågan om hyresvärdarna. Jag delar verkligen grundsynen att det är djupt beklagligt att alla företag inte får del av elstödet med det här upplägget. Det visar ju hur skadligt det är att försöka lappa och laga ett system i efterhand. Vår bedömning har varit att det är svårt att hitta särlösningar för allt.

Vi vet att det är ett betydande antal företag som har sitt elavtal med det här upplägget och som alltså drabbas på så sätt att de inte får del av det här elstödet. Det är djupt beklagligt. Det är därför svensk konkurrenskraft och svenskt företagande inte kan vila på att vi genom elstöd och genom att återföra flaskhalsintäkter vid en krisintervention ska kompensera för ett delvis nedmonterat energisystem – som Socialdemokraterna inte tar något ansvar alls för. Då kan man gott också stå för att man nollade stödet till företagen i den elpriskompensation som kom förra gången, när man hade makten, och att man inte har pekat ut ett enda konstruktivt förslag på hur man skulle kunna ha åtgärdat problemet.

Vi har försökt och bedömt att det inte har varit görbart. Tro mig: Jag hade önskat att det hade varit görbart, men vi har inte sett att det har kunnat vara det. Därför riktar vi en väldigt skarp uppmaning om att hyresvärdarna så långt det är möjligt bör hjälpa sina hyresgäster att kunna ta del av elstödet.

Svaret är att det inte finns någon quickfix ur detta. Vi måste bygga det svenska energisystemet starkt igen. Vi behöver bana väg för ny kraftproduktion på kort och lång sikt. Det är det enda sättet på vilket vi kan bli mindre sårbara, ta oss ur den svåra situation vi i dag är i, få tillräckligt med effekt och få tillräckligt med el där det behövs, när det behövs och till rimliga priser. Det är det som banar väg för företaget i Sverige långsiktigt.

Anf. 22 ISAK FROM (S):

Fru talman! Det är tacknämligt att energi- och näringsministern vill ha socialdemokratiska förslag. Då kanske man ska säkerställa att Socialdemokraterna får ta över regeringsmakten. Då kanske man kan fundera på om man inte borde gå i opposition.

Man kan ju lyssna på företagen. Man kan till exempel lyssna på Svenskt Näringsliv och Visita, som har spelat in ett förslag i den reglering som råder: "Stödmottagare/Elanvändare verksamhetsändamål: näringsidkare eller juridisk person som tar ut el direkt från ett nätföretags elnät i en eller flera uttagspunkter, eller via hyresvärd uttagspunkt, för verksamhetsändamål i Sverige" ska ha möjlighet att få stöd.

I samma framställan har besöksnäringsorganisationen Visita begärt ett möte med energi- och näringsministern för att diskutera besöksnäringsbranschens prekära situation eftersom särskilt den branschen är så bunden av att oftast ha elen via hyran.

Den enklaste frågan just nu är alltså: Kommer näringsministern att träffa branschen och företagen och ta del av hur de vill möjliggöra att även denna bransch kan få stöd? Det är ett svar som är ganska lätt att ge – och ganska snart, till och med. Jag tror att tämligen många skulle bli rätt glada.

I norra Sverige är det andra branscher och företag som funderar: När ska regeringen se hela landet? När får Bastuträsk Charkuteri och Landins Mekaniska – eller Polarbröd, för den delen – möjlighet att få samma stöd så att man konkurrerar på en gemensam marknad i hela Sverige?

Anf. 23 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD):

Fru talman! Ja, man kan håna och raljera över att jag som minister efterfrågar vilken Socialdemokraternas alternativa lösning är. Jag menar dock att man är svaret skyldig när man har ett så här högt tonläge i ord men i handling, när man hade makten, gav exakt noll i stöd till företagen.

Det var också anledningen till att svenska folket röstade för maktskifte i höstas: att det var så här Socialdemokraterna behandlade Sveriges jobb-skapare – noll i kompensation för en politik som fört Sverige till detta energipolitiskt sårbara läge, inget ansvarstagande för den politik som lett till nedläggning av fyra reaktorer och stoppande av Ringhals 5 och 6, inget överbryggande av de målkonflikter som finns mellan klimat och miljö och som har gjort att Sverige nu har tillståndprocesser för vindkraft på mellan 12 ½ och 17 år, enligt vindkraftsbranschen själv. Jag kan fortsätta så här på område efter område.

Det vi nu gör är att gå från ord till handling. Vi är också öppna och ärliga mot svenska folket med att detta är ett fyrkantigt system, att det är yxigt och att människor hamnar i kläm, men att det är avsevärt mycket bättre än hur verkligheten var med Socialdemokraterna vid makten.

Vi arbetar så snabbt vi bara kan med samtliga elstöd. För att vara precis: Den 6 mars gick remisstiden ut. När vi behandlat synpunkterna – och där lyssnar vi nu på företagen och branschen – kommer vi att skruva ytterligare på förslaget, om det behövs, och sedan göra en statsstödsanmälan. Samtidigt har vi förberett hela systemet för att kunna hantera detta så fort som möjligt efter att kommissionen har behandlat det. Vi har också tät och återkommande dialog med kommissionen för att möjliggöra en så snabb hantering som det bara är möjligt.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Prot. 2022/23:78
21 mars

Svar på
interpellationer

§ 8 Svar på interpellation 2022/23:195 om kvalitet och utveckling i socialtjänstens verksamhet

Anf. 24 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M):

Fru talman! Martina Johansson har frågat mig vilka initiativ jag är beredd att ta för att stärka forskningen om arbetssätt och metoder inom socialtjänstens område. Martina Johansson har också frågat mig vilka åtgärder jag kommer att vidta för att se till att enhetliga och evidensbaserade metoder implementeras i hela landet och när ett förslag om ny socialtjänstlag kommer att överlämnas till riksdagen. Vidare har Martina Johansson frågat mig om jag tänker verka för bättre möjligheter att spara individdata inom socialtjänsten i syfte att underlätta forskning på effekter av till exempel tidiga insatser. Slutligen har Martina Johansson frågat mig om jag anser att den befintliga uppdelningen mellan Socialstyrelsen och Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, MFoF, är ändamålsenlig vad gäller kvalitet och utveckling i socialtjänstens verksamhet och, om så inte är fallet, om jag har för avsikt att ta initiativ till någon förändring.

Det är viktigt med kunskap och kompetens för att socialtjänsten i varje möte med den enskilde ska kunna ge stöd och hjälp som bygger på bästa tillgängliga kunskap. Forskningen inom socialtjänstens område är en viktig del i den palett av insatser som regeringen har beslutat om och som behövs för att kunna nå dit.

I detta sammanhang vill jag därför gärna lyfta fram regeringens uppdrag till Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte, att fördela medel till praktisk forskning med fokus på socialtjänstens verksamhetsområden inom ramen för det tioåriga nationella forskningsprogrammet om tillämpad välfärdsforskning. Resultaten från forskningsprogrammet förväntas bidra till en breddad och stärkt kunskapsbas samt en starkare koppling mellan praktik och forskning inom socialtjänstens område.

Framtidens socialtjänst (S 2017:03) betänkande *Hållbar socialtjänst – en ny socialtjänstlag* (SOU 2020:47) bereds för närvarande inom Regeringskansliet. I betänkandet lämnar utredningen bland annat ett förslag om att det i socialtjänstlagen ska införas ett krav på att verksamhet inom socialtjänsten ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad

erfarenhet. Kunskap om vilka insatser som faktiskt har effekt är grundläggande för en kunskapsbaserad socialtjänst och för att nå bra resultat.

I betänkandet lämnas även ett förslag om en ny lag om socialtjänstdataregister som ger Socialstyrelsen möjlighet att behandla personuppgifter för att framställa statistik. Syftet är att ge förutsättningar för att följa inte bara insatser utan även resultat av insatser och metoder. Det går i nuläget inte att närmare ange när en proposition i frågan kan komma att överlämnas till riksdagen.

Regeringen har vidtagit flera insatser för att stärka kvalitetsutvecklingen och möjligheten att implementera evidensbaserade metoder på bred front. Statens beredning för medicinsk och social utvärdering, SBU, har till exempel haft i uppdrag att utbilda och sprida kunskap om vetenskapliga kunskapssammanställningar till strategiskt viktiga grupper inom socialtjänsten.

SBU har också fått i uppdrag att sammanställa kunskap om metoder och insatser som används inom det sociala området för att förebygga eller förhindra fortsatt ungdomskriminalitet. Inom ramen för uppdraget ska SBU undersöka vilka insatser som är effektiva för att dels förebygga att barn och unga ansluter sig till kriminella gäng och gängrelaterad kriminalitet, dels minska eller få gängkriminalitet att upphöra. Undersökningen fokuserar på psykosociala insatser som kan utföras av socialtjänst, skola, fritidsverksamhet eller civilsamhället och ges till barn och unga som är under 30 år.

Socialstyrelsen har i uppdrag att stödja huvudmän samt yrkesverksamma inom den sociala barn- och ungdomsvården genom insatser för att främja kompetens och stabilitet samt kvalitetsutveckling inom området. Inom ramen för uppdraget ska Socialstyrelsen vidta åtgärder för att stärka samverkan mellan socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer inom det brottsförebyggande arbetet. Socialstyrelsen ska också genom utåtriktade aktiviteter sprida aktuell kunskap om metoder, arbetssätt och goda exempel till kommuner och andra berörda aktörer.

MFoF har ett helhetsansvar för frågor som tidigare var uppdelade på flera myndigheter. Att samla de frågorna i en och samma myndighet ger bättre helhetssyn och utökat fokus på dessa viktiga frågor liksom en effektivare och mer ändamålsenlig organisation. Jag ser inte anledning att överväga någon ändring när det gäller ansvarsfördelningen mellan MFoF och Socialstyrelsen.

Anf. 25 MARTINA JOHANSSON (C):

Fru talman! Tack för svaret, Camilla Waltersson Grönvall!

Jag hade ställt många frågor i en. Av svaret känner jag mig inte helt lugn. Det ska man kanske inte heller göra i den här situationen. Jag känner mig lite otrygg. Det är för lite fokus på tidiga insatser, på små barn och deras familjer.

Jag frågade efter forskning. Forte har i uppdrag att jobba med praktikinära forskning för att det ska bli så bra som möjligt i längden. Men jag kan inte riktigt se att det har kommit något nytt från regeringen på det området. Jag kan inte heller se hur regeringen menar att man ska kunna implementera det här i vardagen och i verksamheten, bland annat i socialtjänsten. Jag undrar också om det finns tankar på att ge högskolan, Socialstyrelsen, MFoF eller någon annan central myndighet i uppdrag att jobba med sam-

verkan för att öka forskningen än mer och få bättre implementering av den forskning som görs.

SBU har redan tidigare identifierat att det finns mycket kunskapsluckor. Det är bra att vi vet att de finns så att vi kan fylla dem.

När det gäller uppdraget om vilka insatser som faktiskt ger effekt har jag inte hittat den redovisning som ska vara gjord över de insatser som ger effekt. Det är möjligt att ministern har fått den. Frågan är återigen: Hur vet vi att det kommer till användning i vardagen?

Det är strategiska grupper som ska få den kunskapen. Jag funderar på vilka de är. Det vet jag faktiskt inte. Jag kanske kan få svar på det. Är det de som jobbar inom socialtjänsten, som finns inom rättsväsendet, som får den uppgiften för att kunna säkerställa att det blir rätt beslut?

Socialstyrelsen har i uppdrag att sprida kunskap och metoder. Men det vi har sett från regeringen hittills har handlat om att jobba med brottsförebyggande arbete. För mig handlar det inte enbart om barn och unga som har blivit lite äldre och av olika anledningar hamnat i kriminalitet. Det handlar faktiskt om de små barn som finns i familjer som behöver stöd från början.

Barnombudsmannen har lyft upp att man inte upptäcker små barn som behöver stöd av olika skäl. Det är det vi behöver jobba med. Inga barn föds kriminella. Små barn är inte kriminella. Vi måste hitta de tidiga insatserna. Här behövs det bättre tydlighet från nationellt håll. Vilka metoder ska användas inom socialtjänsten? Vilka risk- och skyddsfaktorer jobbar vi med, så att vi säkerställer att det är rätt skäl bakom och rätt insatser för barnen?

Jag kan ta ett exempel. Just nu sprids en metod för hur man ska samtala med väldigt små barn med hjälp av bilder. Det är ett bildsystem som det, vad jag förstår, inte finns någon forskning bakom. Det är inte könsneutrala bilder eller neutrala bilder utifrån hudfärg eller funktionsnedsättningar. Det skapar osäkerhet i fråga om hur vi möter barn och hur barns delaktighet kan tas till vara.

Det är viktigt att ha båda sakerna samtidigt, de tidiga insatserna och det förebyggande arbetet för de lite äldre ungdomarna. Jag önskar att regeringen klarar av att ha de båda sakerna i huvudet samtidigt, både tidiga insatser till familjer när barnen är små och insatser för att motverka att de lite äldre ungdomarna hamnar i kriminalitet.

Anf. 26 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M):

Fru talman! Tack, ledamoten Martina Johansson, för frågorna och en mycket viktig debatt om socialtjänstens viktiga funktion!

En av regeringens absolut mest prioriterade frågor är att arbeta för att barn ska få bättre förutsättningar i framtiden. Det handlar om såväl brottsförebyggande arbete som förebyggande arbete. Vi befinner oss, som ledamoten väl vet, i en mycket allvarlig situation med eskalerande gängkriminalitet. Vi får rapporter om att barn som är så unga som åtta år rekryteras in i gängkriminalitet. Jag har hittills sagt tio, men nu finns det uppgifter om barn som är så unga som åtta år. Det sätter verkligen fokus på att vi måste arbeta med unga barn. Då måste vi börja betydligt tidigare än när barn är åtta år.

Jag har varit lärare i ganska många år och vet betydelsen av att jobba över olika gränser. Därför är en av de viktiga frågor som regeringen arbetar med att ge förutsättningar för olika delar av vårt samhälle att jobba inklu-

derande runt det enskilda barnet. Där är till exempel sekretessfrågan viktig. Jag ser att inte bara skola och socialtjänst utan också polis och hälso- och sjukvård är viktiga delar av detta.

Min vision för en framtida socialtjänst handlar om en socialtjänst som ska vara navet. Det är viktigt att det finns rätt kunskap och kompetens för att just socialtjänsten i varje möte med varje enskild person ska kunna ge stöd och hjälp som också bygger på bästa tillgängliga kunskap. Därför är forskningen inom socialtjänstens område, precis som ledamoten lyfter upp, en viktig del i att kunna uppnå det.

Inte minst den praktiktäna forskningen är en viktig del i att kunna bidra till förändring och ett bättre liv för andra människor. Där är Fortes tioåriga nationella forskningsprogram, som med tillämpad välfärdsforskning inriktad på socialtjänstens område och med fokus på just praktiktäna forskning, ett viktigt exempel. Nyligen gjordes en halvtidsutvärdering av programmet. Den visar att programmet i hög grad bidrar till kunskapsuppbyggnad inom området och att ett av programmets största mervärden är dess praktiktäna fokus, som också ökar förutsättningarna för socialtjänstens verksamheter att ta till sig och använda forskningsresultaten. Den kunskap som det programmet tillför bedöms kunna leda till betydande förändringar inom just socialtjänsten.

Som ledamoten nämner och som jag svarade i mitt första inlägg arbetar vi med betänkandet för en ny socialtjänstlag. Målsättningen är att under 2024 kunna lägga fram lagrådsremissen och därefter, med det svar man brukar få från Lagrådet, kunna använda det i en framtida proposition.

Just nu försiggår beredningen av betänkandet. Det kom 2020 och var efterfrågat. Den här regeringen kan inte lastas för dröjsmålet. Vi hade önskat att det skulle ha hänt saker mycket tidigare och att mer hade gjorts av en tidigare regering.

Det är en viktig del av socialtjänstlagen att socialtjänst bedrivs i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Detta ska tydliggöras i kommande lagstiftning.

Anf. 27 MARTINA JOHANSSON (C):

Fru talman! Tack igen, Camilla Waltersson Grönvall! Det finns många delar som är viktiga att tänka på. En del av forskningen pekar på hur svårt det kan vara för socialtjänsten att vara både kontrollerande och stödjande. Enligt debatten i dag och de förslag som presenteras, bland annat, kommer det tvunget att fortsätta vara så. Socialtjänsten ska både kontrollera och stödja de barn, unga och familjer som behöver det. Det kan dock minska förutsättningarna för ett gott samarbete, och det är viktigt att ha med sig i arbetet så att sådana saker inte uppstår. Det finns som sagt forskare som är lite tveksamma till att man har den dubbla rollen.

Den nya socialtjänstlagen är vi många som väntar på. Den innehåller en hel del bra förslag. Men jag tänker att 2024 är väldigt långt fram, eftersom det är bråttom nu. Om det här hade varit så högt på regeringens prioriteringslista som ministern säger hade jag nog väntat mig högre fart i arbetet med att lägga fram lagrådsremissen och sedan gå vidare med den. Det är bråttom! Det behövs tydliga insatser.

För varje månad som går förlorar man fart och fler barn och unga riskerar att fara illa. Jag tror att jag och ministern är överens om att alla barn och unga ska bedömas lika. Flickor ska inte skuldbeläggas för sitt sexuella beteende, och man ska inte förvänta sig att pojkar betar sig på ett visst sätt som skapar kriminalitet. Men för att detta inte ska hända återkommer jag till frågan hur det här implementeras i vardagen. Forskning finns redan i dag. Man skulle kunna bli tydligare.

Jag brukar tjata om mina barnsamtal. Det finns metoder, men man måste se till att de används – som till exempel inom polisen där det finns en specialutbildning för att man ska få genomföra dessa samtal.

Ett annat förslag från regeringen är att titta på socionomutbildningen. Det som jag har sett handlar om att socialtjänsten ska kunna möta kriminella och att det ska in i socionomutbildningen. Men det är mycket mer som behöver ses över, till exempel hur man kan jobba med tydligare utbildningsvägar inom socialtjänsten och även vidareutbildning så att man får socialtjänstmedarbetare som är bra på olika saker, eftersom det är ett så stort och svårt område.

Det finns ett nationellt vårdkompetensråd, och där finns det kanske saker att lära när det gäller socialtjänsten. Det finns ju ett samarbete mellan sjukvård, lärosäten, regioner och myndigheter om hur professionen ska arbeta med metoder och vilken utbildning som behövs. Det är ju först då man kan få till en enhetlighet i landet som sedan går att följa upp för att se vilka insatser som ger effekt. Det gäller både små barn och lite äldre ungdomar.

Frågan är när regeringen kommer att titta på socionomutbildningen. Går det att få socialtjänstlagen att träda i kraft tidigare än 2024, som jag tycker är lite väl långt fram? Är de tidiga insatserna inom socialtjänsten verkligen högprioriterade?

Anf. 28 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M):

Fru talman! Jag tackar ledamoten för inlägget.

Senast jag kollade i almanackan är 2024 faktiskt nästa år. När man tillträder som regering är det naturligtvis helt avgörande hur mycket tidigare regering har arbetat med ett betänkande, exempelvis detta som kom 2020. Jag vill också tillägga att den utredare som arbetade med betänkandet hade fått direktivet att det inte fick vara kostnadsdrivande. Det påverkade till exempel de väldigt viktiga frågorna om uppföljning av insatser som görs och utvärdering av om de får effekt. Sådana möjligheter saknas i dag i välfärdslandet Sverige.

Socialtjänstdataregistret som skulle möjliggöra för både kommunerna och Socialstyrelsen att sammanfatta och skapa statistik som man kan lära av – det finns inte. Det innebär att det inte finns någon annan möjlighet än att tillsätta en utredning som plockar fram detta. Jag är övertygad om att ledamoten förstår komplexiteten i den sortens datalagstiftning. Det krävs helt enkelt en ny utredning.

Jag har dock sagt att vi inte kan vänta på en sådan utredning. Vi behöver arbeta för att lagstiftningen ska komma på plats när det handlar om socialtjänstlagen, eftersom den behövs tidigare. Annars finns det risk att det dröjer ytterligare några år. Jag delar alltså inte ledamotens uppfattning att det här inte har högsta prioritet, för det har det.

Jag kan också säga att i mina diskussioner med dem som kommer att vara direkt berörda av lagen, till exempel organisationer och fackförbund som SSR, SKR, Kommunal och inte minst Sveriges socialchefer, får jag höra att de är otåliga – liksom regeringen och jag. Men de ser och förstår varför vi måste använda 2023 för att få beredningsarbetet på plats, och det beror på att det inte gjorts tidigare i tillräckligt hög utsträckning. Vi tappar alltså inte fart – tvärtom. Vi har satt högsta fart när det gäller den här frågan.

Socionomutbildningen och förändringen av den ligger tyvärr inte i min statsrådsportfölj. Det är Mats Persson som ansvarar för högre utbildning. Men jag kan säga, vilket jag också gjort tidigare, att det är otroligt viktigt att en sådan utbildning möter behoven som finns hos de människor som ska jobba med dessa viktiga uppgifter.

Jag ägnar så mycket jag kan av min tid just nu åt att resa runt i Sverige och besöka olika socialtjänster. Jag hoppas att de ansvariga för socionomutbildningen hörsammar och hör samma saker som jag, nämligen att ytterligare kompetens behövs. Det handlar inte bara specifikt om brottsförebyggande utan om att man saknar kompetens vad gäller att göra en del av de mycket komplicerade utredningar som nyutexaminerade ofta sätts att göra. Det innebär att kommunerna har ett stort och viktigt arbete att göra när det handlar om arbetsmiljön ute på socialtjänsterna. Där ska regeringen naturligtvis vara så behjälplig som det bara går. Det är också en del i de samtal jag för med de nyss nämnda organisationerna.

Anf. 29 MARTINA JOHANSSON (C):

Fru talman! Tack, ministern! Jag blir glad, för både ministern och jag har ett stort engagemang i dessa frågor. Det hörs – och det är också skälet till att jag blir otålig. Man kan alltid fundera över vad som ska göras först och inte, men min upplevelse när jag ser utifrån på regeringens arbete är att det läggs mer fokus på att ta fram olika förslag om höjda straff och repressalier än att jobba med frågeställningarna runt tidigare insatser för och stöd till små barn och familjer.

Även om socionomutbildningen inte ligger i ministrerns portfölj ingår det ju i regeringens arbete att uppnå det vi alla vill: att inga barn ska fara illa. Inget barn ska behöva fara illa. Inget barn som behöver omhändertas ska riskera att inte bli det, och barn som inte behöver omhändertas ska heller inte omhändertas. Jag kommer alltså att fortsätta vara otålig och tycka att 2024 är långt bort när det gäller den nya socialtjänstlagen.

Jag har en annan fundering. Jag har varit inne på den men har inte ställt någon direkt fråga. Är ministern beredd att be centrala myndigheter att peka ut vilka metoder som ska användas? Även om det inte har funnits data för allt och även om det finns kunskapsluckor finns det en del forskning om olika metoder som man vet fungerar och som kan användas.

Är ministern beredd att ge uppdrag till myndigheterna att peka ut vilka metoder vi ska använda i Sverige eftersom vi vet att de fungerar? Det får inte vara som i dag att det på SKR:s hemsida finns ett antal metoder uppräddade och att det står att de används, trots att man inte kan säkerställa vilken evidens och forskning som finns bakom dem.

Fru talman! Jag tackar Martina Johansson för en viktig och engagerande debatt.

Det är ingen tvekan om att ledamoten och regeringen har ett gemensamt engagemang för att säkerställa att alla barn i Sverige får en bättre uppväxt och en positiv framtid. Detta är också en viktig del i Tidöavtalet, som innehåller inte mindre än 22 punkter om förebyggande arbete.

Det ser såklart lite olika ut i olika statsrådsportföljer, och vi har olika fokus på vårt arbete. Men tittar man på regeringens sammanlagda arbete ser man att väldigt mycket i Regeringskansliet just nu handlar om förbyggande insatser. Det pågår också ett intensivt arbete mellan de olika departementen för att det ska bli en sammanhållen lagstiftning och att det inte ska finnas några hål någonstans. Det här är oerhört viktigt.

Det är därför viktigare att göra ett genuint arbete än att ta hem några eventuella billiga poäng under några få månader. De förslag som vi sedan lägger fram i kammaren måste hålla och bli verkstad. Detta är fokus för vad regeringen gör just nu. Det får inte bli tomma, innehållslösa propositioner som inte leder till någon förbättring eller förändring i Sverige. Situationen är alldeles för allvarlig för det. Det här har varit eftersatt alldeles för länge.

Det finns en rad punkter som jag med glädje återkommer med. Det blir säkerligen fler interpellationsdebatter och andra debatter här i kammaren. Detta är nämligen en av regeringens absolut viktigaste frågor.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2022/23:169 om dialog och informationsstöd i biståndet

Anf. 31 Statsrådet JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Lotta Johnsson Fornarve har frågat mig varför jag inte har konsulterat civilsamhällets biståndsaktörer inför förändringarna av biståndet. Vidare frågar hon om jag avser att öka dialogen med civilsamhället och i så fall på vilket sätt. Johnsson Fornarve frågar om jag och regeringen gjort någon konsekvensanalys av hur det minskade informationsstödet kommer att påverka svenskt bistånd på längre sikt. Slutligen frågas också på vilket sätt jag kommer att arbeta för att den omläggning av biståndet som regeringen presenterat i budgetpropositionen för 2023 ska ske så transparent som möjligt.

Civilsamhällesorganisationerna i Sverige är en värdefull partner till regeringen dels som samtalspartner, dels och framför allt som samarbetspartner inom biståndet, som till stor del kanaliseras via svenska civilsamhällesorganisationer. En av civilsamhällets styrkor är att de ofta har en stark lokal förankring. Bland annat därför avser regeringen att öka andelen bistånd som kanaliseras via civilsamhället på platser där civilsamhället effektivt genomför prioriterad verksamhet. Det kan röra sig om både svenska organisationer och civilsamhällesorganisationer i andra länder.

En del av biståndet till svenska civilsamhällesorganisationer styrs genom strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället som har förlängts utan förändring av belopp jämfört med föregående år. Därutöver kan civilsamhället vara utförare av biståndsinsatser som finansieras av andra delar av biståndsbudgeten.

Det är principiellt viktigt att föra dialog med civilsamhället inför förändringar i biståndet som berör dem. Regeringen har en löpande dialog med organisationer i det civila samhället och avser även i fortsättningen att föra en regelbunden dialog i frågorna. Regeringen har förståelse för att neddragningen inom strategin för information och kommunikation påverkar organisationer i det civila samhället men anser att det svenska biståndet i högre utsträckning ska användas för att finansiera insatser utanför Sveriges gränser. Det är därför viktigt att kunna prioritera och att verksamheter har en bredd i sin finansiering för minskad sårbarhet.

Sverige och världen står inför stora globala utmaningarna i dessa kris-tider, och vi måste rikta vår uppmärksamhet på det allvarliga världsläget. Därmed ser vi över inriktningen på det svenska biståndet, och främsta fokus för svensk utvecklingspolitik är att ge mesta möjliga stöd till Ukrainas regering och befolkning i deras kamp för demokrati och suveränitet samt i det omfattande återuppbyggnadsarbetet som väntar. Stödet handlar ytterst om att försvara demokratin och en regelbaserad världsordning.

Regeringen har föreslagit riksdagen en fast biståndsbudget för 2023–2025 om 56 miljarder per år. Därtill beslutas om ett maximalt tak för migrationsavräkningar på 8 procent. Därmed har vi skapat en grundmurad förutsägbarhet i biståndet för dessa år. Samtidigt ökar vi ambitionen för att göra det svenska biståndet mer långsiktigt, effektivt och transparent.

Regeringen riktar också om biståndet utifrån följande prioriteringar: Ukraina, humanitärt stöd, fattigdomsbekämpning och hälsoinsatser för de mest utsatta och sårbara, stöd till demokratikämpar, ett utökat och fokuserat klimatbistånd samt stöd till kvinnors och flickors rättigheter och möjligheter. Med en biståndsbudget på 56 miljarder kronor kommer Sverige fortsatt att vara en av världens mest generösa givare.

Anf. 32 LOTTA JOHNSON FORNARVE (V):

Fru talman! Jag tackar ministern för svaret på min interpellation även om jag inte känner mig särskilt nöjd med det.

I svaret på min interpellation säger ministern att regeringen har en löpande dialog med organisationer i det civila samhället och att man även i fortsättningen avser att ha det. Men jag har under hösten och vintern träffat en lång rad representanter för biståndsorganisationer i det civila samhället och ingen av dem har varit särskild nöjd. De har snarare varit kritiska till bristen på information och kommunikation om förändringarna av biståndet. I själv verket hölls ju ett informationsmöte först i januari, flera veckor efter att regleringsbrevet presenterades och nedskärningarna redan var ett faktum.

Ministern säger också i svaret att regeringen har förståelse för att neddragningen inom strategin för information och kommunikation påverkar organisationerna i det civila samhället men anser att det svenska biståndet i högre utsträckning ska användas för att finansiera insatser utanför Sveriges gränser. Jag tycker att detta tyder på dålig kunskap om hur informationsbiståndet används.

Informationsstödet har ett brett användningsområde och används för att granska, informera och bidra till debatt om biståndet, något som är helt avgörande för att säkra kvaliteten i biståndet och inte minst transparensen.

Som exempel på vad pengarna användes till under 2022 kan nämnas tidningen Sveriges Naturs granskning av hur fackliga företrädare mördas i svenska Vattenfalls jakt på billigt kol i Colombia, tidningen Arbetets avslöjande att AP-fonderna köper statsobligationer i diktaturer och bevakningen av Rysslands invasion av Ukraina. Anser inte ministern att det är viktigt att sådan information kommer fram och blir känd?

Informationsstödet har långt ifrån enbart använts för att arrangera konferenser. Det har exempelvis också använts för att bidra till fred och utveckling. Ett exempel är organisationen Operation 1325 som bedriver utvecklingssamarbete med organisationer i bland annat Jemen för kvinnors inkludering i fredsprocesser. Ett annat exempel är den svenska MR-fonden som har bidragit till fredsprocessen i Colombia.

Informationsstödet har alltså bidragit till att säkra fred och rädda liv. Stödet har också använts för att bjuda in människorättskämpar från olika delar av världen som kan informera om situationen i det egna landet. Det är information som kanske annars aldrig hade blivit känd. Det kan röra sig om kvinnorättsaktivister från Sydamerika som har kunnat resa till Europa och samtala med bland annat svenska makthavare.

De väldigt stora nedskärningar som nu sker, från 155 miljoner till 20 miljoner, slår undan benen för civilsamhällets möjlighet att informera om, granska och sprida kunskap om svenskt bistånd, något som i förlängningen riskerar att bidra till ett minskat stöd för internationellt bistånd hos den svenska allmänheten. Det viktiga arbete som många biståndsorganisationer byggt upp under mycket lång tid riskerar att slås sönder och avbrytas. Det tycker jag inte är ett effektivt sätt att använda biståndet.

Vilken konsekvensanalys har regeringen egentligen gjort av de drastiska nedskärningar av informationsstödet som nu sker? Jag tycker inte att jag fått något riktigt bra svar på frågan. Varför har inte ministern på ett bättre sätt konsulterat biståndsorganisationerna innan man gjort de här dramatiska förändringarna?

Anf. 33 Statsrådet JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Jag tackar Lotta Johnsson Fornarve för interpellationen. Det är många påståenden som görs i interpellationen, men de kanske inte alltid riktigt backas upp av fakta, skulle jag säga. Jag vill också minnas att jag har varit i den här kammaren tidigare och berättat till exempel om hur vi haft möten med civilsamhällets organisationer. Jag ska gärna ta det en gång till.

Jag hoppas att Lotta Johnsson Fornarve känner till att den här regeringen har agerat precis likadant som den tidigare regeringen i informationen till civilsamhället. Efter att vi hamnat i regeringsställning hade vi i början av januari ett stort möte med väldigt många civilsamhällesorganisationer. Lotta Johnsson Fornarve var inte där, men det var jag, och jag kan redogöra för att det var ett bra möte. Alla behöver inte alltid hålla med varandra, men det fanns gott om tid att diskutera. Jag tror till exempel att vi höll på 30 minuter längre än vad som var planerat. Det var inte slutpunkten utan startskottet för informationen. Vi har ett generalsekreterarnätverk som träffades dessförinnan. Sedan har departementet haft löpande dialog

med olika aktörer inom CSO-världen. Vi har de gemensamma åtagandena, där det också har varit möten; företrädare för UD träffar personer löpande.

Det är möjligt att interpellanten inte känner till allt detta, men jag är tacksam för att jag fick den här möjligheten att här i dag ännu en gång redogöra för de många möten som skett. Det var också precis så här den tidigare regeringen agerade, och jag vill minnas att Vänsterpartiet var en del av den regeringens regeringsunderlag.

I grund och botten finns det olika uppfattningar som står mot varandra här. Regeringens uppfattning är att svenskt bistånd gör större nytta utomlands än i Sverige. Det informationsanslag som interpellanten hänvisar till har vuxit från 5 miljoner kronor 2011 till 160 miljoner kronor. När man lyssnar på Lotta Johnsson Fornarve kan man få intrycket att pengarna försvunnit. Riktigt så är inte fallet, utan i grund och botten gör vi bedömningen att pengarna används mer effektivt någon annanstans. Jag kan ge ett exempel: i Ukraina, där vi nu satsar väldigt mycket på att hjälpa människor i en väldigt svår situation. Det är också så att vi bygger ut det humanitära biståndet till människor som befinner sig i en situation där de har svårt att klara sig för dagen. Ett aktuellt exempel på det gäller naturligtvis Turkiet och Syrien.

Den bedömning vi gör är att så här mycket pengar, 160 miljoner kronor av skattebetalarnas resurser, används mer effektivt ”där ute” än genom att man arrangerar olika informationsinsatser i Sverige. Det innebär inte att varje sådan insats behöver vara felaktig eller oviktig. Men vår bedömning är att nyttan av just biståndspengarna är betydligt större om de används i mottagarländerna än om de – förutom de saker som nämnts – finansierar till exempel tidningsstöd, närvaro i Almedalen eller på bokmässan och så vidare.

Jag vill också påpeka att 20 miljoner kronor av det här anslaget fortfarande finns kvar. Det är väldigt mycket pengar. Jag vill även ånyo påminna om att motsvarande anslag 2011 uppgick till 5 miljoner kronor.

Anf. 34 LOTTA JOHNSSON FORNARVE (V):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för det kompletterande svaret. Jag betvivlar inte för en sekund att det möte som hölls i januari var bra. Problemet är ju att mötet skedde efter att förändringarna i biståndet skett. Nedskärningarna var redan ett faktum. Det är helt tydligt att biståndsorganisationerna är missnöjda. Detta kan jag verkligen skriva under på efter att ha träffat en lång rad biståndsorganisationer. Det gäller bristen på kommunikation och information. Jag hoppas verkligen att det här kommer att bli bättre i framtiden.

Ministern säger att Sverige och världen står inför stora globala utmaningar och att mesta möjliga stöd ska ges till Ukraina. Jag håller verkligen med om vikten av att ge stöd till Ukraina i den besvärliga situation som man befinner sig i med krig. Men det får inte ske på bekostnad av fattiga utsatta människor i andra delar av världen. På sikt måste vi hitta additively medel till stöd för Ukrainas återuppbyggnad som inte belastar det nuvarande biståndet. Det är väldigt svårt att förstå hur regeringen i det allvarliga läge världen nu befinner sig i väljer att skära ned på biståndet och lämna enprocentsmålet. Nu när världen ser ut som den gör borde man väl i stället åtminstone behålla biståndet på den tidigare nivån och stå fast vid enprocentsmålet.

Regeringen förändrar biståndet utan att ha gjort någon djupare analys av vad det kommer att innebära, som jag förstår det. Man skär ned på stödet till FN och kärnstödet. Man ska ha en inriktning mot handel och svenskt näringsliv samt migration. Men regeringen har tidigare aviserat att civilsamhällets organisationer ska få en större roll. Jag blir därför förvånad när regleringsbrevet kommer och det visar sig att samtliga anslag till civilsamhället minskar, i vissa fall drastiskt.

Särskilt hårt drabbas informationsverksamheten, som vi nu diskuterar. Man minskar från 155 till 20 miljoner. Det är alltså en enorm minskning, som slår väldigt hårt mot biståndsorganisationerna. Att det har ökat så mycket tidigare beror på att det funnits ett stort behov av denna ökning. Många människor i vårt land har en positiv syn på bistånd och vill gärna själva bidra. Då är det viktigt att man får kunskap om hur biståndet används och att det går till rätt saker.

I praktiken innebär nedskärningen av informationsstödet en direkt avveckling av en lång rad informationskanaler, vilket i sin tur minskar transparensen och kvaliteten i svenskt bistånd. Ett exempel är att Forum Civs digitala plattform Globalportalen hotas av nedstängning. Forum Civ är Sveriges största plattform för civilsamhället. Ett annat exempel är det praktikprogram som FUF, Föreningen för Utvecklingsfrågor, har för studenter som är intresserade av att arbeta med globala utvecklingsfrågor. Vidare kan jag nämna Utrikespolitiska Förbundets seminarier om globala utrikespolitiska frågor på universitet runt om i Sverige samt organisationen World's Children's Prize Foundation, som genom sitt skolprojekt nått fler än 692 000 elever i Sverige och engagerat dem för barns rättigheter i världen. Allt det här finansieras av informationsstöd och riskerar nu att läggas ned. Det är bara några få konkreta exempel. Listan kan göras jättelång.

Jag tycker fortfarande inte att jag har fått någon riktig analys av varför regeringen gör de här stora nedskärningarna och hur de drabbar biståndet på lång sikt. På vilket sätt kommer statsrådet att arbeta för att den omläggning av biståndet regeringen presenterar i budgetpropositionen för 2023 ska ske så transparent som möjligt? När kommer egentligen reformagendan för biståndet att presenteras? Finns det en tydlig tidsplan? Hur kommer förankringen att gå till?

Anf. 35 Statsrådet JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! När det gäller analysen av varför vi gör detta kan jag bara upprepa att syftet är att svara upp mot regeringens prioritering. Regeringen utgår från att svenskt bistånd gör betydligt större nytta i mottagarländer än vad det gör i Sverige. Vi hjälper betydligt fler människor i nöd om vi använder pengarna utomlands än om vi lägger 160 miljoner kronor på en informationsstrategi i Sverige. Det här är den enda strategi i den delen som riktar sig till just Sverige. Jag vill också påpeka att det fortfarande finns 20 miljoner kronor kvar. Det är mycket pengar.

Omläggningen av detta styrs i grund och botten genom en budgetprocess. Vi har följt riksdagsordningen och tagit in precis den information som vi tycker krävs för att vi ska vara bekväma med att fatta det här beslutet. Jag vill ånyo säga att pengarna inte försvinner utan flyttas till andra ändamål, till exempel stöd till Ukraina eller ökning av det humanitära stödet. Det tycker jag också är viktigt.

När det gäller CSO:erna vill jag påminna om att beloppet för CSO-strategin ligger kvar på precis samma nivå som i fjol. Sett till andelen av den totala biståndspolitiken ökar CSO:erna. Detta är naturligtvis bara början, men det stämmer inte att strategin skulle ha fått mindre pengar. Så är inte fallet. Däremot har pengarna till just informationsinsatser minskat eftersom vi, återigen, är av uppfattningen att pengarna gör betydligt större nytta i till exempel Ukraina. Det är en prioritering som jag gärna försvarar varje dag.

Jag vill också påpeka några andra saker. Vi gör flera förändringar i årets budget, bland annat en viktig satsning som vi kallar för demokratimiljarden. Jag vill också ta tillfället i akt och bekräfta att vi ser det viktiga arbete som många CSO:er genomför, ofta väldigt nära människor i konfliktfyllda situationer. Man har ofta en väldigt stark lokal förankring, och många personer i CSO-världen gör väldigt viktiga insatser. Jag tror säkert att en del av de projekt som ofta nämns i den här diskussionen kommer att kunna rymmas inom ramen för demokratimiljarden, vilket ju, som man hör, är betydligt mer de 160 miljoner som har gått till informationsinsatser i Sverige.

Lotta Johnsson Fornarve säger att svenskarnas vilja att stå upp för en generös biståndspolitik kanske försämras om vi lägger mindre skattepengar på just information om bistånd. Jag tror att man kan se på detta på olika sätt. Man kan till exempel fundera på i vilken utsträckning skattebetalarnas pengar verkligen ska läggas på att leda fram till den ena eller andra uppfattningen hos allmänheten. Är det verkligen ett effektivt användande av skattepengar? Är det principiellt rätt?

Jag tror snarare – och det är ännu viktigare – att om de pengar som de har betalat i skatt verkligen går till det de är avsedda för, det vill säga till att hjälpa människor i nöd, att se till att människor kan häva sig upp ur fattigdom och att se till att vi kan öka takten i den gröna klimatomställningen – alltså precis det som bistånd ska gå till – i stället för till informationsinsatser i Sverige, då tror jag att fler medborgare kommer att känna att deras pengar faktiskt används på ett effektivt sätt. Då känns det bra, och därmed kan man också tänka sig att bidra mer.

Om man däremot uppfattar att det här är ett område som präglas av låg effektivitet och bristande transparens tror jag att det motsatta kommer att inträffa. Vi kan också se att stödet för biståndspolitiken i fjol faktiskt minskade lite grann. Transparensen behöver verkligen öka.

Anf. 36 LOTTA JOHNSON FORNARVE (V):

Fru talman! Tack för ytterligare svar, ministern!

Jag tror inte att ministern riktigt har förstått vikten av informationsstödet och dess bredd. Informationsstödet används ju just för att öka kunskapen om utsatta människors behov av stöd och hjälp i världen. Det är ofta långt borta, så man behöver de här pengarna för att sprida kunskapen och också för att granska hur biståndet har använts. Ministern säger att det är viktigt med transparens, och en del av informationsstödet används just till att granska biståndet och på det sättet öka transparensen.

Det viktiga arbete som många biståndsorganisationer byggt upp under lång tid riskerar nu att slås sönder och avbrytas, och det tycker jag verkligen inte är ett effektivt sätt att använda biståndet. I praktiken innebär den dramatiska nedskärningen av informationsstödet en direkt avveckling av

en lång rad informationskanaler, vilket i sin tur minskar transparensen och kvaliteten i svenskt bistånd. I och med ett minskat informationsstöd blir även möjligheten mindre att granska vad svenska biståndspengar används till, och möjligheten till en bred och folklig debatt om biståndet kringskärs. Det här är också otroligt viktigt.

Anser inte ministern att det är viktigt att svenska folket får god kunskap om hur biståndspengar används?

Anser inte ministern att det är viktigt att granska biståndet och svenska myndigheters och företags agerande i världen?

Anser inte ministern att det är viktigt att barn och unga får goda kunskaper om den värld vi lever i?

Anser inte ministern att det är viktigt att vi i Sverige har en levande debatt om utvecklingsfrågor och bistånd?

Slutligen vill jag uppmana ministern att tänka om när det gäller informationsstödet. Det behövs, och det är viktigt för att garantera transparensen och kvaliteten i biståndet, för att granska vad svenska biståndspengar används till, för god kunskap om biståndsfrågor och för en bred och folklig debatt om bistånd.

Anf. 37 Statsrådet JOHAN FORSSELL (M):

Fru talman! Som jag har varit inne på är det regeringens fulla övertygelse att de här pengarna gör betydligt större nytta ute i mottagarländerna – till exempel i Ukraina, till drabbade i Turkiet och Syrien eller till de stora behov vi ser på Afrikas horn – än vad 155 miljoner kronor till informationsinsatser i Sverige kan göra.

Vi måste ställa oss frågan var pengarna gör störst nytta. Vi måste våga prioritera. Från Vänsterpartiet låter det ibland som om det är kvantiteten som är det viktiga. För regeringen är det kvaliteten, och då måste man prioritera. I ett läge där allting är prioriterat blir ingenting prioriterat. Jag kommer varje dag att stå upp för principen att biståndet gör större nytta ute bland nödställda människor jämfört med att lägga så här otroligt mycket pengar här hemma. Det är en otrolig ökning som vi har sett; det har alltså vuxit från 5 miljoner till nästan 160 miljoner kronor på lite mer än tio år.

När det gäller granskning och debatt vore det väl sorgligt om vi satte likhetstecken mellan detta och skattefinansiering. Jag skulle snarare säga att den diskussion och den debatt vi har haft de senaste månaderna visar att det går alldeles utmärkt att ha en debatt om dessa frågor, och jag välkomnar den debatten. Jag vill dock påpeka att de 20 miljoner kronor som också finns kvar i den här informationsstrategin – vilket i sig är mycket pengar – ska fokusera på just kritisk granskning. Det tycker jag är väldigt viktigt.

Vi kommer att återkomma med förslag för att just ta fram den här reformagendan. En viktig sådan del kommer att bli just transparensen. Där är det också viktigt att varje aktör, och det kanske är det viktigaste i sammanhanget, själv tydligt kan visa hur man har förvaltat skattebetalarnas pengar, vilka resultat man har nått och vad man har använt medlen till. Det tror jag är väldigt viktigt både för att se till att skattepengarna alltid går till rätt saker och ytterst för att också säkerställa att det finns en folklig förankring när det gäller biståndspolitiken i stort.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 10 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Propositioner

- 2022/23:79 Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning eller utveckling – höjt tak för avdraget
2022/23:80 Ändrad placering av betalstation för trängselskatt i Hagastaden
2022/23:82 Rättsmedicinalverkets hantering av humanbiologiskt material
2022/23:83 Innehållsvillkor för public service på internet
2022/23:84 Tillfällig skattefrihet för förmån av laddel på arbetsplatsen
2022/23:85 En fortsatt stärkt arbetslöshetsförsäkring
2022/23:88 Ökad transparens för stora företags skattebetalningar
2022/23:89 Kompletterande bestämmelser till EU:s gaslagringsförordning
2022/23:91 En ny lag om ordningsvakter
2022/23:93 Utökade möjligheter att besluta om undantag från lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet med hänsyn till Sveriges väsentliga säkerhetsintressen
2022/23:94 Några ändringar som rör gymnasieskolans nationella program och ämnen m.m.

Skrivelser

- 2022/23:81 Riksrevisionens rapport om miljömässig hållbarhet vid statlig upphandling
2022/23:90 Nordiskt samarbete 2022

§ 11 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 17 mars

2022/23:269 Den svenska industrins utveckling

av *Lars Isacsson* (S)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2022/23:270 Öresundsmetron

av *Jamal El-Haj* (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2022/23:271 Körformåga vid synfältsbortfall

av *Gunilla Svantorp* (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2022/23:272 Åtgärder för att stärka kommunernas ekonomi

av *Åsa Eriksson* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

den 20 mars

2022/23:273 Folkräkning

av *Sofie Eriksson* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2022/23:274 Situationen för pensionärer födda 1957

av *Janine Alm Ericson* (MP)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2022/23:275 Akutskolor

av *Linus Sköld* (S)

till statsrådet Lotta Edholm (L)

2022/23:276 En moderniserad källskatt på utdelning

av *Niklas Karlsson* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2022/23:277 Social dumpning mellan kommuner

av *Denis Begić* (S)

till statsrådet Erik Slottnér (KD)

2022/23:278 Arbetslivskriminalitet och grov brottslighet

av *Hanna Westerén* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2022/23:279 Adoptioner från Serbien

av *Nadja Awad* (V)

till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2022/23:280 Den gröna omställningen

av *Daniel Vencu Velasquez Castro* (S)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

Prot. 2022/23:78

21 mars

§ 12 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 17 mars

2022/23:466 Transportstyrelsens slutrapport

av *Linda W Snecker* (V)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2022/23:467 Det svenska pantsystemet

av *Martin Kinnunen* (SD)

till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2022/23:468 Tillstånd för föreståndare för LSS-verksamheter

av *Martina Johansson* (C)

till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

den 20 mars

2022/23:469 Svenska vapen stärker militärjuntan i Myanmar

av *Håkan Svenneling* (V)

till utrikesminister Tobias Billström (M)

2022/23:470 Sänkta hastigheter för minskat buller

av *Katarina Luhr* (MP)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

Sammanträdet leddes av andre vice talmannen.

Vid protokollet

THOMAS LARUE

/Olof Pilo

§ 1 Meddelande om frågestund.....	1
§ 2 Meddelande om återrapportering från Europeiska rådets möte den 23–24 mars	1
§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövning	1
§ 4 Ärenden för bordläggning.....	1
§ 5 Svar på interpellationerna 2022/23:252 och 254 om regeringens arbete med regelförenkling	2
Anf. 1 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	2
Anf. 2 TOBIAS ANDERSSON (SD).....	3
Anf. 3 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	4
Anf. 4 TOBIAS ANDERSSON (SD).....	4
Anf. 5 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	5
Anf. 6 TOBIAS ANDERSSON (SD).....	6
Anf. 7 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	7
§ 6 Svar på interpellation 2022/23:253 om uranbrytning.....	7
Anf. 8 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	7
Anf. 9 ERIC PALMQVIST (SD)	8
Anf. 10 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	8
Anf. 11 ERIC PALMQVIST (SD)	9
Anf. 12 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	10
Anf. 13 ERIC PALMQVIST (SD)	11
Anf. 14 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	11
§ 7 Svar på interpellation 2022/23:248 om elstöd till företag.....	12
Anf. 15 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	12
Anf. 16 ISAK FROM (S)	13
Anf. 17 AIDA BIRINXHIKU (S)	14
Anf. 18 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	15
Anf. 19 ISAK FROM (S)	16
Anf. 20 AIDA BIRINXHIKU (S)	17
Anf. 21 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	17
Anf. 22 ISAK FROM (S)	18
Anf. 23 Energi- och näringsminister EBBA BUSCH (KD)	18
§ 8 Svar på interpellation 2022/23:195 om kvalitet och utveckling i socialtjänstens verksamhet	19
Anf. 24 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M).....	19
Anf. 25 MARTINA JOHANSSON (C).....	20
Anf. 26 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M).....	21
Anf. 27 MARTINA JOHANSSON (C).....	22

Anf. 28 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M).....	23
Anf. 29 MARTINA JOHANSSON (C)	24
Anf. 30 Statsrådet CAMILLA WALTERSSON GRÖNVALL (M).....	25
§ 9 Svar på interpellation 2022/23:169 om dialog och informationsstöd i biståndet	25
Anf. 31 Statsrådet JOHAN FORSSELL (M)	25
Anf. 32 LOTTA JOHNSSON FORNARVE (V)	26
Anf. 33 Statsrådet JOHAN FORSSELL (M)	27
Anf. 34 LOTTA JOHNSSON FORNARVE (V)	28
Anf. 35 Statsrådet JOHAN FORSSELL (M)	29
Anf. 36 LOTTA JOHNSSON FORNARVE (V)	30
Anf. 37 Statsrådet JOHAN FORSSELL (M)	31
§ 10 Bordläggning.....	32
§ 11 Anmälan om interpellationer	32
§ 12 Anmälan om frågor för skriftliga svar	33
§ 13 Kammaren åtskildes kl. 15.07.	34